

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
I. TERYTORIALNY CHARAKTER PROCESÓW ROZWOJU	11
I.1. Region – podstawowa płaszczyzna procesów rozwoju w globalnej gospodarce	11
I.2. Terytorialny paradygmat rozwoju	14
I.2.1. Ontologia terytorium	14
I.2.2. Terytorialne mechanizmy rozwoju	17
I.2.3. Terytorialne formy organizacji produkcji jako źródło procesów innowacji	22
I.3. Innowacje – determinanta współczesnego rozwoju	31
I.3.1. Procesy innowacji – charakter, modele, współzależności	31
I.3.2. Innowacyjność i zdolności innowacyjne regionów	39
II. REGION JAKO ŹRÓDŁO PROCESÓW INNOWACJI W GŁÓWNYCH NURTACH TEORETYCZNYCH.....	45
II.1. Francuska szkoła bliskości	45
II.1.1. Istota paradygmatu bliskości	45
II.1.2. Bliskość poznawcza a procesy innowacji	48
II.1.3. Bliskość organizacyjna a procesy innowacji	49
II.1.4. Bliskość społeczna a procesy innowacji	51
II.1.5. Bliskość instytucjonalna a procesy innowacji	53
II.1.6. Bliskość geograficzna a procesy innowacji	54
II.2. Koncepcja środowiska innowacji	57
II.2.1. Pojęcie środowiska w naukach ekonomicznych	57
II.2.2. Mechanizmy i wymiary funkcjonowania środowisk innowacji	61
II.3. Koncepcja regionalnego systemu innowacji	66
II.3.1. Systemowe ujęcie procesów innowacji	66
II.3.2. Istota i mechanizmy funkcjonowania regionalnych systemów innowacji	69
II.3.3. Modele regionalnych systemów innowacji	72
II.4. Koncepcja regionu uczącego się	75
II.4.1. Istota i mechanizmy regionu uczącego się	75
II.4.2. Region uczący się – strategia gospodarcza dla regionów schyłkowych	80
II.4.3. Region uczący się jako przestrzeń dla klasy kreatywnej	83
II.5. Koncepcja klastra innowacji	86
II.5.1. Fenomen i mechanizmy działania klastrów	86
II.5.2. Konceptualizacja klastra innowacji	92
II.6. Regionalny charakter procesów innowacji – synteza i porównanie	96
III. REGIONALNA POLITYKA INNOWACYJNA – ISTOTA, UWARUNKOWANIA, INSTRUMENTY	101
III.1. Istota regionalnej polityki innowacyjnej	101
III.1.1. Cele i charakter regionalnej polityki innowacyjnej	101
III.1.2. Ewolucja regionalnej polityki innowacyjnej	106
III.2. Strategiczne instrumenty regionalnej polityki innowacyjnej	110
III.2.1. Regionalne strategie innowacji	110
III.2.2. <i>Foresight</i> regionalny	112
III.2.3. <i>Benchmarking</i> regionalnych systemów innowacji	115
III.2.4. Monitoring i ewaluacja	117

III.3. Krajowy wymiar polityki innowacyjnej	119
III.3.1. Istota i mechanizmy narodowych systemów innowacji	119
III.3.2. Rola i funkcje narodowych systemów innowacji	123
III.4. Europejskie uwarunkowania polityki innowacyjnej	126
III.4.1. Proces lizboński i jego znaczenie dla polityki innowacyjnej	126
III.4.2. Nowe wyzwania europejskie – Strategia Europa 2020	132
IV. TRANSFORMACJA POTENCJAŁU INNOWACYJNEGO POLSKICH REGIONÓW	137
IV.1. Innowacyjność polskiej gospodarki na tle krajów Unii Europejskiej – zarys problemu	137
IV.2. Przemiany potencjału innowacyjnego polskich regionów w latach 2000–2009 ...	140
IV.2.1. Innowacyjność przedsiębiorstw	140
IV.2.2. Potencjał akademicki	143
IV.2.3. Potencjał sektora B + R	146
IV.2.4. Instytucje wsparcia procesów innowacji i transferu technologii	152
IV.2.5. Klastery innowacji	154
IV.3. Typologia polskich regionów według potencjału innowacyjnego	158
IV.3.1. Ocena potencjału innowacyjnego regionów – metoda badania	158
IV.3.2. Klasyfikacja potencjału innowacyjnego polskich regionów	163
IV.4. Bilans przemian potencjału innowacyjnego polskich regionów	168
V. POLSKA REGIONALNA POLITYKA INNOWACYJNA – BILANS DZIESIĘCIOLETNICH DOŚWIADCZEŃ	173
V.1. Postrzeganie procesów i polityki innowacyjnej przez podmioty polityki regionalnej	173
V.1.1. Ranga i charakter regionalnej polityki innowacyjnej	173
V.1.2. Bariery rozwoju zdolności innowacyjnych regionów	178
V.1.3. Funkcje regionalnej strategii innowacji w budowaniu zdolności innowacyjnych regionów	180
V.2. Implementacja regionalnej polityki innowacyjnej	185
V.2.1. Cele i etapy regionalnej polityki innowacyjnej	185
V.2.2. Strategiczne instrumenty polityki innowacyjnej	191
V.2.3. Finansowanie polityki innowacyjnej w regionach	194
V.3. Problemy polskiej regionalnej polityki innowacyjnej	205
Podsumowanie. Wyzwania regionalnej polityki innowacyjnej w kontekście dorobku teoretycznego i przeprowadzonych badań	210
Bibliografia	217
Spis rysunków	235
Spis tabel	236
Spis wykresów	237
Załącznik 1. Wartości wskaźników obrazujących innowacyjność polskich regionów	238
Od Redakcji	243